

Mértékadóak az M1 júniusi hírműsorai

A Századvég Alapítvány 2007. júniusában komparatív vizsgálatot végzett, azzal a céllal, hogy a három legnagyobb nézettségű televíziós csatorna esti híradóit összevetse egymással. A kvalitatív és kvantitatív alapú kutatás a harmincnapos elemzési időszak alatt az M1, az TV2 és az RTL Klub híradói mellett a közszolgálati televízió A szolás szabadsága és Az Este című közéleti-politikai hírműsorokat is elemezte.

Esti híradók összevetése

A közös jellemzők. A kutatás előzetes várakozásainak megfelelően az M1, a TV2 és a RTL Klub híradói a főbb technikai jellemzők tekintetében hasonlóságot mutatnak. A három hírműsor havi szinten egyaránt körülbelül 530 bejátszást foglalt magában. A három híradóban közel azonos a bejátszások hossza, illetve a külföldi és belföldi hírek megoszlása (~30-70 százalék) is, ami a három társaságnál azonos szerkesztési mechanizmusokra enged következtetni. Az elemzett hírműsorok mindegyike a belföldi közéleti-politikai és hazai társadalmi eseményekről való tudósításra fektette a legnagyobb hangsúlyt. A kutatás konvergenciát tapasztalt a sport, a kulturális és hard news típusú gazdasági hírek alacsony említésszáma kapcsán is. Azt tapasztaljuk, hogy ezek a témakörök lassan kiszorulnak a híradásokból. A gazdasági hírek az összes híradás közel 1 százalékát, a kulturális hírek 3-4 százalékát, a sportesemények pedig 1-4 százalékát tették ki. Az adatok ugyanakkor azt mutatják, hogy az M1 híradója még mindig nagyobb arányban emeli be tájékoztatási gyakorlatába a gazdasággal és kultúrával foglalkozó híreket, mint a kereskedelmi adók. A sporthírek ugyan kevés helyet kapnak az M1 híradójában, de ez annak a következménye, hogy az MTV a híradót követően külön műsort biztosít a sporthírek megjelenítésére.

A különbségek. A fent említett azonosságok mellett azonban szembeűnő, hogy releváns különbség mutatkozik a vizsgált csatornák között a hírek tállalásának módját és orientáltságát érintően. A kutatásból világosan látszik, hogy az M1 híradójában, a TV2 és az RTL Klub azonos típusú műsoraihoz képest, a szerkesztők kevesebb teret adnak a bulvár- és katasztrófahírek megjelenésének. A TV2 és az RTL Klub híradóiban a bulvár tudósításokat illetően csaknem 150 százalékkal magasabb esetszám volt regisztrálható, mint az M1 hasonló műsorszámáiban. Mindhárom műsorban rendkívül magas a pártpolitikai színezetű hírek aránya (70 százalék), az elemzett orgánumok közül azonban az M1 híradója bizonyult a politikailag legkiegyensúlyozottabbnak. Az események szakpolitikai természetű tállalása szintén az M1 híradójára volt a legjellemzőbb. A több szempontú tájékoztatás irányába tett lépésként értékelhető, hogy az elemzett időszak alatt az M1 híradóiban több külföldi, helyszíni tudósítás (Berlin, Brüsszel, Irak, Pozsony, Libanon) volt látható, mint a kereskedelmi televíziókban. Ugyanakkor a kutatásból az is kiderült, hogy az M1 híradójában közel 10 százalékkal több budapesti vonatkozású hír volt látható, mint a vizsgált konkurens csatornákon.

Az M1 háttérműsorainak elemzése

A szólás szabadsága és Az este című műsorok keretén belül a vizsgálati időszakban olyan témák kerültek bemutatásra, amelyek minden esetben lefedték az aktuális politikai közbeszédet. A szerkesztők kivétel nélkül olyan eseményeknek jártak utána, amelyek széleskörű társadalmi érdeklődésre tarthattak számot. A háttérműsorokon belül olyan tudományos, művészeti és civil kérdések kerültek terítékre, ami a híradóba nem kerültek be. Az M1 háttér- és hírműsorai nem követték azokat az infotainment eszközökkel operáló szerkesztési divatokat, amelyek a kereskedelmi csatornák hasonló közszolgálati műsorait jellemzik. A két műsort a hírkövető és proaktív hírközlő stílus egyaránt jellemzi. A monitoringozott műsorok a hét közben aktuálissá vált kérdések műsorrendre tűzése mellett figyelmet fordítottak a fontos "állótémák" tárgyalására is. Az élő stúdióadás merev keretei ellenére a bemutatott tartalom széles módszertani, technikai spektrumon mozgott (interjú, kerekasztal-beszélgetés, képes riport, képes összeállítással tagolt stúdióbeszélgetés stb). Az elemzés azt mutatja, hogy az esetek túlnyomó többségében - kivéve A szólás szabadsága 2007. június 24-i adásának egyes részleteit - az egyes politikai, szakmai, érdekképviseleti, illetve civil álláspontok nem voltak felül- vagy alulreprezentálva. A műsorok nyelvi-retorikai szerkesztettségét elemezve, a kutatás a szleng és a nyelvi divatok terjedését regisztrálta, ezek azonban nem voltak terpeszkedők, összességében a műsorok dinamizálásához, színesítéséhez járultak hozzá.